

вимоги в наукових працях, що подаються до захисту або публікуються. Також звертається увага на недопущення випадків фальсифікацій та обману при проведенні науково-дослідних робіт, аналізуються відповідні приклади.

Н. А. Аксьонова, О. В. Оробінський

ЗАПОБІГАННЯ ВИПАДКАМ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ЗА ОСНОВНИМИ НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ

У сучасних умовах великої кількості інформації однією з основних проблем при виконанні наукових та індивідуальних освітніх робіт є доброчесність виконання, іншими словами, повноцінне авторство, оригінальність роботи. Треба уникати надмірного використання різноманітних джерел, висновки і літературні огляди не можуть мати ознак плагіату та компіляції. Зрілим вченим і студентам на ранніх стадіях навчання необхідно знати основні вимоги до створення та опублікування авторських робіт – як елементарних індивідуальних завдань, рефератів, курсових і дипломних проектів, так і наукових статей, монографій та інших праць. Основний підхід до методики відповідності принципам академічної доброчесності та етики учасниками освітнього процесу можна розділити на два аспекти. Першим слід вважати відповідність оригінальності власних праць, уникнення плагіату, а другим – власну турботу про захист авторських прав своїх праць. Сучасні технології запобігання плагіату потребують чіткого розуміння того, що взагалі прийнято вважати плагіатом як таким, основних його характеристик та рис, які можуть стати причиною звинувачення автора в недоброчесності.

Плагіатом прийнято вважати привласнення авторства на чужий твір або відкриття, винахід чи пропозицію, а також використання у своїх працях чужого твору без посилання на автора. Однозначно і офіційно визначеного порога, що визначає допустимий відсоток плагіату в науковій роботі, немає. Різні системи перевірки на плагіат показують різний рівень унікальності одного і того самого наукового тексту, а грань між цитуванням і плагіатом вкрай тонка. Найбільш поширені варіанти, коли науковий текст однозначно і справедливо оцінюється як плагіат:

- плагіат тексту наукової статті з різним відсотковим складом – спроба переопублікувати чужу роботу (наукову статтю або її частину) під своїм ім'ям; плагіат законодавчого / офіційного документа, підручника, державного стандарту. Для студентів властиво і цілком природно писати наукові статті, ґрунтуючись на опублікованих джерелах, але наукова робота (реферат, стаття) передбачає аналіз описуваного об'єкта, а не просту констатацію його існування;

- самоплагіат – повторна публікація вже опублікованого власного тексту або його частини, що у науковому співтоваристві розцінюється як неетичний акт.

Методичні рекомендації, що допоможуть уникнути звинувачень у плагіаті, можна запропонувати такі: дійсно самостійно написаний текст жодна система перевірки на плагіат не вважатиме за малооригінальний; цитування не може бути за обсягом більше оригінального тексту статті; для докладного опису чужої точки зору на описуваний об'єкт не слід його копіювати і вставляти, досить переказу своїми словами.

З метою уберегти свою працю від «крадіжки» існує відоме поняття «авторське право» – це форма охорони інтелектуальної власності. Авторське право виникає, як тільки твір створюється і, що важливо, охороняються і опубліковані, і неопубліковані праці. Існує декілька способів захисту авторського права: депонування, нотаріальне завірення, самостійне фіксування часу створення роботи, наприклад за допомогою листування (електронного чи паперового).

Грамотне використання знань з розглянутої тематики є сучасною необхідністю.

Г. В. Біловол, В. І. Рубльов, П. В. Рукавішников

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ПОКАЗНИКІВ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Одним із важливих етапів підготовки інженерів-теплоенергетиків та спеціалістів з енергетичного менеджменту є формування вмінь щодо визначення показників рівня енергоефективності роботи технологічного обладнання, виробничих систем або підприємства в цілому. Ці показники необхідні при аналізі роботи за відповідний термін часу; при порівнянні рівня ефективності з іншими підприємствами галузі або з найкращими світовими практиками; при визначенні показників успішності впровадження заходів енергозбереження тощо. Знання та вміння за цим напрямком студенти здобувають при вивченні декількох дисциплін.

На сьогоднішній день досить поширеними та зручними для аналізу роботи підприємств є питомі показники витрати енергії на одиницю виготовленої продукції. Вони створюють необхідну базу для подальшого контролю, статистичного аналізу та управління витратами енергетичних ресурсів. Але з поступовим впровадженням на підприємствах промисловості, комунального сектора та транспорті міжнародного стандарту системи енергоменеджменту ISO 50001 постає потреба викладання методів визначення показників ефективності, що передбачають успішне впровадження на підприємствах цього стандарту.